

Eix Cohesió Social, Econòmica i Cultural

Membre referent Comissió Dinamitzadora: **Carles Lázaro**

Participants Vídeo: **Antoni Poch, Jordi Vilar i Lluís Núñez**

Personal de suport de l'Ajuntament: **Isabel Fernandez i Marc Armengol**

Data

Dilluns, 31 de març de 2014

Hora i Lloc

19:30h. Sala 3. Vapor Universitari

Assistents

CASULLERAS, Rafael
COMA, Joan
DE LA TORRE, Míriam
FAUQUET, Antolin
GARROFÉ, David
GRIÑÓN, Maria Soledad
HIDALGO, Miquel
PEREZ, Miquel
ROSAURA, Montserrat
VALVERDE, Cristina
VARGAS, Susanna
VILA, Joan
PÉREZ, Manel
CASAJUANA, Josep
BELTRÁN, Núria
FERNÁNDEZ, Antoni
MONTERO, Rubén

Acta - Resum

S'inicia la sessió explicant que hi haurà dues sessions més els propers dies 05 de maig i 02 de juny per poder abordar els temes que vagin sorgint.

En Carles Lázaro fa una introducció sobre el procés que significa Àgora, com a sistema de dinamització de propostes que ens facin arribar a un nou model de ciutat i generar projectes de treball i accions més concretes per a la millora d'aquesta.

Es procedeix a recordar les preguntes més significatives que es van plantejar a la sessió del 25 de novembre passat i es fa un resum de les etiquetes que després es van transformar en eixos de treball.

S'insisteix en la idea de la importància del camí més que del producte final. La idea principal és la de generar propostes que generin projectes i accions aprofitant la interacció i el diàleg, entre les persones que hi participen, en temes d'educació, empresa i igualtat.

Es convida a la reflexió i al diàleg i s'obre el debat.

La primera idea exposada fa referència a la necessitat de valorar des d' **on partim** i quin és el sostre que estem buscant. Es llancen preguntes sobre **què pot oferir Terrassa** per tal que les empreses vulguin instal·lar-se aquí i què s'ha de fer per moure la classe política.

S'exemplifica amb el sector de la construcció i com aquest va generar una cultura diferent a la del esforç, acollint a persones molt joves i amb baixa qualificació que perceben un salari elevat i que ara costa de reconduir.

Una segona idea és la del teixit industrial de la ciutat, no només s'han d'atraure a empreses noves sinó enfortir les que mínimament estan funcionant. **La indústria i el comerç són sectors a treballar** i especialment tenir en compte el talent humà.

També, existeix un canvi de cultura empresarial. Hi ha un gran gruix de mà d'obra, que abans tenia cabuda al mercat de treball i ara no, i amb aquest gruix de població aturada no se sap què fer. Surt el concepte de "Lastre" que anirà sortint al llarg de la sessió amb els seus matisos.

Es pregunta perquè empreses com Ikea, Leroy Merlin... etc. trien altres territoris per establir-se i no trien Terrassa. Una possible explicació són les comunicacions, però també es fa referència a que els tempos de l'administració no són el temps de l'empresa i també la dificultat de trobar sòl industrial o les característiques tecnològiques d'aquests (inexistència d'infraestructura tecnològica).

Es realitza el primer matís del concepte "Lastre", no es pot considerar la població com a tal però si s'està d'acord que existeix aquest problema i que és difícil de resoldre. S'exposen els conceptes d'educació i joventut, aspectes en els que cal incidir. Cal **fugir d'absoluts**, no tothom fa tot per avançar però sí hi ha moltes persones i empreses que fan coses per a millorar la situació en la que ens trobem.

Caldria preguntar-nos el perquè Terrassa té una taxa d'atur superior a la de Catalunya. Abans hi havia un sector que estava contractant de manera intensiva, que era el sector de la construcció i que va generar un percentatge de mà d'obra per sobre del necessari.

A l'actualitat **no tenim cap altre sector** amb capacitat de generar una **contractació** de manera tan **intensiva**, com ho era el de la construcció.

Tot i així hi ha molts factors a favor: hi ha innovació, enginyeries, talent, hi ha sectors emergents com l'aeronàutica, indústria alimentària, química i farmàcia, s'han fet apostes pel sector audiovisual i per la imatge i la comunicació. Tot això ens fa una **ciutat atractiva** i així doncs, **perquè no hi ha resultats?**

El gran repte és dissenyar un perfil de formació que pugui ens pugui tornar situar en el mercat. Es necessiten elements i recursos.

Es comenta la importància que les empreses li donen a les titulacions i a la necessitat que tenen de que les persones que les persones ja arribin ensenyades. Aflora per primera vegada la figura perduda de l'aprenent que alguns membres aposten per recuperar.

Des dels serveis socials veuen les grans dificultats que està suposant aquesta situació econòmica que vivim. Quan les persones assumeixen que han de reciclar-se i reorientar-se per trobar una feina, topen amb una manca de recursos per poder estudiar i accedir a un lloc de treball. Hi ha manca de places a les escoles d'adults i una **oferta formativa rígida**.

La següent intervenció posa de manifest la quantitat de persones qualificades que dona Terrassa i que marxen fora. Cal destacar com a ciutat, ens hem de vendre i deixar de fer el que hem fet fins ara, perquè no ha servit.

Una següent afirmació de que les apostes que hauríem de fer serien:

Reindustrialització: ja que la indústria va quedar emmascarada pel sector immobiliari

Formació: sumant institucions per definir les línies

Figura d'aprenent

Es veu la necessitat de fer promoció de la ciutat, una **operació de màrqueting**. S'ha de buscar la **marca Terrassa**.

Des del sector audiovisual es fa un retrat d'aquest. Hi ha hagut una aposta per aquest sector, tot i així s'ha quedat en la formació. Posteriorment, petites empreses que han sortit d'aquesta universitat, han marxat de la ciutat. Hi ha la impressió de que **no hi ha hagut una aposta real** pel sector, no es coneix cap projecte per aquest talent.

En contraposició, es comenta que no es podia competir amb el 22@ i TV3 i que la aposta va ser la formació.

Es torna a fer referència a la importància de l'educació per reubicar al "Lastre" i posar els esforços en **arrencar la indústria**.

Una altra intervenció va en la línia de que **sense feina no pot haver cohesió social**, la projecció és que anirem cap a més **tensió social** si la situació no canvia. Es fa referència a un article de l'Alfred Pastor a La Vanguardia sobre el dibuix de la població aturada i amb la proposta d'anar cap a la **contractació parcial**, tenint en compte a la capa de població afectada i esperar a veure com es posicionen els sindicats davant aquesta proposta.

Apareix el sector serveis com un exemple de sector al que no se'l pot menystenir, existeixen activitats emergents com el lleure, a indústria efímera el turisme i la restauració. S'exemplifica amb La Sirena. Torna a sortir la idea de perquè una empresa, com Mercadona, desestima la implantació del seu centre logístic a Terrassa.

El sector serveis és la peça a curt termini, s'ha de millorar el que ja hi ha.

Després de totes aquestes intervencions des de la perspectiva més econòmica sorgeix el plantejament de l'economia del bé comú. S'exposa que ara, que alguns comencen a dir que sembla que anem endavant, hi ha por de que tornem a repetir els mateixos paràmetres.

Cal **impulsar una economia social**, que l'economia estigui en funció de les persones i no a la inversa.

L'**economia submergida**, amb un 23% d'atur, és una realitat. Com es pot fer per tal que aquesta economia **efloreixi a la ciutat**?

Es matisa aquesta afirmació per posar de manifest que hi ha molta gent gran sustentant a la fills i néts sense els quals això no es sostindria.

Un altra causa que s'exposa com a explicació a l'alt percentatge de persones a l'atur és la demogràfica. Si hi ha tal nivell d'atur és degut a que estan en edat laboral, i ara molts d'ells a l'atur, pertanyen a la generació del baby boom. Hi ha un gran gruix de població empobrida i no hi ha res a fer. Alhora, incideix en que Terrassa no té sòl industrial, no hi ha espai i no som competitiu.

Terrassa hauria de fer una **demanda proactiva de l'atractiu** que tenim. Es parla d'un "divorci" entre el Campus i el teixit industrial.

Es fa la proposta de no ser proactius com a marca Terrassa, sinó sumar-nos a la marca que ven que és la marca Barcelona i que identifiquem el que ven de Terrassa i ho posem com una part de la suma de municipis de l'àrea metropolitana per tal que altres administracions millor posicionades ens venguin a l'exterior.

La darrera intervenció recorda el congrés de cultura catalana del 1977 on van recollir-se idees que posteriorment s'han dut a terme a la ciutat, com el parc de Vallparadís. Es proposa el **retorn a la indústria tèxtil**, aprofitar les naus abandonades i fomentar el **cooperativisme**. Que qui ha deixat caure al sistema i que s'han enriquit agafin el compromís d'ajudar a la reindustrialització.

Finalment la idea de canviar el model i fer-ho de mica en mica, fet petits canvis per poder avançar.

De la sessió se'n podrien extreure també les següents reflexions i valoracions:

1. L'anàlisi del per què de la situació actual ha de permetre alliberar-se de tòpics (ús de termes en absoluts) i albirar futurs, posant l'accent en les persones que són qui ha de determinar el *sostre* del projecte col·lectiu que com a societat hem de construir (on hem d'arribar?, què volem?). **El context actual condiona, però no determina.**

La conjuntura actual ha posat en primer pla el debat entorn a les actituds i valors personals: qui fa què? en qui recau la responsabilitat de la situació actual? quin és el paper de l'administració? quin marge d'actuació tenim com a individus? **L'individu ha de recuperar la seva posició en el centre del debat: una centralitat que li atorga un paper determinant tant en el seu esdevenir personal com col·lectiu.**

2. La situació actual (volum d'atur i característiques del mateix) és una derivada del sobrepès adquirit pel sector de la construcció en els anys precedents a la crisi econòmica, un sector que requeria d'un important contingent de mà d'obra de baixa qualificació i que en relació al mercat de treball tendeix a actuar de manera intensa (tant en contractació com acomiadaments).

La conjuntura actual no ha minvat el potencial de la ciutat per atraure inversions i empreses (hi ha sòl industrial, un teixit industrial dens i sòlid, sectors industrials punters, centres tecnològics, centres d'estudis capdavanters, etc.), però cal tenir present que no hi ha cap sector capaç d'actuar en relació al mercat de treball com ho ha fet la construcció, ni amb els mateixos requisits de qualificació de la mà d'obra. **Com es reconverteix la mà d'obra heretada de la construcció en un context en el qual la demanda de mà d'obra ha variat substancialment?**

3. **La formació és el camí cap a la generació de competitivitat personal.** La incidència en aquest camp requereix, primer, incidir en la conscienciació de la mateixa mà d'obra de la imprescindible necessitat de formació permanent, però en segon lloc també es fa imprescindible replantejar els circuits formatius existents, poc adaptats a les noves circumstàncies derivades de la situació actual.

El ventall de la mà d'obra en situació d'atur s'ha diversificat enormement, els diferents perfils requereixen d'una atenció diferenciada i adaptada a les seves possibilitats i característiques. **La formació ha d'adaptar-se a aquest context, fugint de la perspectiva generalista** heretada de l'etapa anterior.

4. Paral·lelament a aquesta mà d'obra amb notables dificultats d'inserció pel seu nivell de qualificació, la societat actual presenta uns nivells d'estudis mai assolits en èpoques precedents. Les dificultats d'inserció en el mercat de treball d'aquesta mà d'obra qualificada s'identifica amb una incorrecta alineació dels recursos existents (centres de formació i teixit empresarial), i amb l'absència d'estímuls que en facilitin la seva absorció: econòmics (ajuts), legals, etc., per bé que en aquest segon cas el marge d'incidència des del món local és força limitat. **El trànsit entre el món educatiu i el món laboral presenta notables disfuncionalitats que el dificulten.** Aquest circuit mal resolt constitueix una de les ineficiències més evidents del sistema: la pèrdua de capital humà, format amb recursos públics, cap a d'altres països.

5. Un dels reptes que actualment tenim com a societat és la disminució de la taxa d'atur, en tant que garantia de cohesió social. La diversificació creixent del col·lectiu de mà d'obra aturada requereix una elevada dosi de complexitat en el plantejament de les accions encaminades a la seva inserció. **Cal plantejar diversitat de respostes en un escenari temporal també divers.**

Amb aquest objectiu no hi ha sectors econòmics més òptims que d'altres, tots tenen una capacitat d'acció diferent, tant en termes de potencial absorció de força de treball, com en termes de capacitat d'acció en l'arc temporal.

6. La construcció de l'escenari òptim requereix de la totalitat d'agents que hi intervenen. **És important assolir la màxima representativitat en els escenaris de diàleg i concertació que es plantegin.**

7. La importància de l'escala: en un escenari de competència territorial per a l'atracció d'inversions (empreses, infraestructures, etc.), cal una definició precisa de l'escala territorial òptima en la qual plantejar els reptes de ciutat. Quina és la *ciutat real*?

La identificació de les prioritats haurien d'ajudar-nos a situar-nos en el marc territorial adequat, i un cop en aquest a plantejar les línies d'acció òptimes en termes d'eficàcia i eficiència: Quina és la prioritat? La localització de llocs de treball a la ciutat? O bé ocupar als residents a la ciutat en situació d'atur?

En aquest sentit, Terrassa ha de saber apropiarse de les sinèrgies derivades de la seva posició central en la metròpoli de referència del sud d'Europa, a la vegada que ha de saber potenciar el seu valor afegit diferencial en aquest marc de referència metropolitana.